

PM 2015:119 RVI (Dnr 110-768/2015)

Anmälan om svar på remiss Bidrag till glasögon för barn och unga (Ds 2015:28)

Remiss från Socialdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss ”Bidrag till glasögon för barn och unga (Ds 2015:28)” godkänns.

Föredragande borgarrådet Ewa Larsson anför följande.

Ärendet

För att ge barn bättre förutsättningar att delta i skola och fritidsaktiviteter och för att åstadkomma en mer jämlik tillgång på glasögon även för barn som lever i ekonomisk utsatthet föreslår departementet en ändring i hälso- och sjukvårdslagen som innebär att landstingen ska lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan 8-19 år, bidrag ges idag till barn i åldern 0-7 år.

Stadsledningskontoret har svarat på remissen med ett kontorsyttrande, som nu anmäls.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd. Utbildningsnämnden har avstått från att svara.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till departementets förslag, som bedöms förbättra förutsättningarna för barn att delta i skolgång och ha en meningsfull fritid samt öka likvärdigheten i landet.

Socialnämnden ställer sig positiv till förslaget och lyfter att familjer som uppbär ekonomiskt bistånd inte behöver ansöka om extra bidrag till glasögon om förslaget går igenom. *Bromma stadsdelsnämnd* framför att det är viktigt att alla barn med synfel får tillgång till glasögon för att kunna delta i undervisning och fritidsaktiviteter, och att det inte ska spela någon roll var i Sverige man bor för att få detta tillgodosett.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd ställer sig positiv till förslaget och framhåller att det särskilt kommer gynna de familjer som idag lever på gränsen till riksnormens ekonomiska nivå och därför inte alltid ansöker om ekonomiskt bistånd.

Kungsholmens stadsdelsnämnd ställer sig positiv till de föreslagna ändringarna.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remiss "Bidrag till glasögon för barn och unga (Ds 2015:28)" godkänns.

Stockholm den 12 augusti 2015

EWA LARSSON

Bilaga

Bidrag till glasögon för barn och unga (Ds 2015:28)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

För att ge barn bättre förutsättningar att delta i skola och fritidsaktiviteter och för åstadkomma en mer jämlik tillgång på glasögon även för barn som lever i ekonomisk utsatthet föreslår departementet en ändring i hälso- och sjukvårdslagen som innebär att landstingen ska lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan 8-19 år. Förslaget får konsekvenser på den kommunala självstyrelsen (landstingen), dessa bedöms dock som mindre med anledning av att bidrag redan idag ges till barn i åldern 0-7 år.

Ett par enkla glasögon inklusive glas och båge beräknas kosta omkring 500 kronor medan ett par med bättre glas, repskydd och båge kostar cirka 1 200 kronor. Bidragsbeloppen för standardglasögon till barn i åldern 0-7 år ligger mellan 400 kronor och 725 kronor. Bidraget ska enligt departementets förslag ges till lägst 800 kr per person eller faktisk kostnad om beloppet är lägre. Baserat på hur landstingen hanterar bidragsgivningen i dag föreslås att bidrag inte ska ges för kostnad för skadade eller borttappade glasögon eller kostnad för reservglasögon eller motsvarande kontaktlinser. Bidraget ska ges under förutsättning att glasögon eller kontaktlinser är ordinerat med recept eller ordinationsunderlag från ögonläkare, ortoptist eller optiker. Regeringen föreslås få i uppdrag att meddela forskrifter om bidragets storlek och övriga villkor för bidraget. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd. Utbildningsnämnden har avstått från att svara.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till departementets förslag om att även barn i åldern 8-19 år ska ges bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser. Förslaget kan bedömas förbättra förutsättningarna för barn att utveckla sin potential och kunna delta på egna villkor såväl i skolan som på fritiden. Genom förslaget kommer också likvärdigheten i landet förbättras då det idag råder stora skillnader mellan hur landstingen hanterar bidragsgivningen till den aktuella målgruppen.

I enlighet med den kommunala finansieringsprincipen ska landstingen kompenseras för de kostnader som uppstår med anledning av förslaget. För kommunernas del kan noteras att förslaget bör medföra att familjer i ekonomisk utsatthet inte behöver ansöka om ekonomiskt bistånd för kostnader för glasögon eller kontaktlinser varför vissa positiva ekonomiska konsekvenser kan förutses.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2015 att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget, som bidrar till att alla barn ges möjligheter till bra framtid. Det medför att familjer i ekonomisk utsatthet inte behöver ansöka om ekonomiskt bistånd för kostnader för glasögon eller kontaktlinser. Genom ett inkluderande synsätt ger bidraget en tillgång till glasögon eller kontaktlinser för alla barn på lika villkor.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2015 att godkänna förvaltningens yttrande.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med de synpunkter som Bromma stadsdelsförvaltnings råd för funktionshinderfrågor har lämnat. Det är viktigt att alla barn med synfel får tillgång till glasögon för att få förutsättningar att kunna tillgodogöra sig undervisning och fritidsaktiviteter på bästa sätt. Skolarbetet idag förutsätter en hel del arbete vid datorer och läsplattor, ett litet synfel som ej korrigerats kan få stora konsekvenser för inläringen.

Det är också viktigt att alla barn ges samma förutsättning för ersättning till glasögon - att det inte är beroende av vilket landsting barnet tillhör.

Förvaltningen ställer sig bakom förslaget att det i hälso- och sjukvårdslagen införs en bestämmelse om att landstinget ska lämna bidrag för kostnader för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga som är mellan 8 och 19 år.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2015 att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till den nya lagändringen att barn och unga ska ges bidrag till glasögon från landstinget då det ger alla barn och unga, oavsett socioekonomisk bakgrund, samma möjligheter att kunna delta i skola och fritid.

De barn i stadsdelen som lever i familjer som är berättigade till försörjningsstöd beviljas idag ekonomiskt bistånd för glasögonkostnader inom ramen för försörjningsstödet enligt gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Det nya lagförslaget kommer således att innebära att enheten för ekonomiskt bistånd kommer att få färre ansökningar att utreda och fatta

beslut om avseende glasögon för barn och ungdomar.

Förvaltningen tror att lagändringen särskilt kommer att gynna barnfamiljer som har inkomster i nivå med försörjningsstödsnormen, men som inte löpande ansöker om försörjningsstöd. För dessa familjer kan en glasögonutgift vara ansträngande för vardagsekonomin, vilket antingen kan innebära att familjen tvingas dra in på andra utgifter eller att familjen avstår från att köpa glasögon. Den nya lagändringen ökar chanserna till att alla barn och unga får sitt behov av glasögon tillgodosedda, oavsett familjens ekonomiska resurser.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till Kommunstyrelsen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2015 att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till ändringen i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och har inga övriga synpunkter på remissen.